

JAARVERSLAG

www.verborgentuinen.nl

VER BORG TUINEN 2023

3 & 4 juni
Rotterdam Zuid

*Rotterdam
Festivals*

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding 3*
- 2. Bezoeken 5*
- 3. Toegangsbewijs en afhaallocaties 7*
- 4. Programma 8*
- 5. Speciale activiteiten 9*
- 6. Pers en publiciteit 10*
- 7. Contacten deelnemende tuineigenaren 12*
- 8. Organisatie 12*
- 9. Projectresultaten 13*
- 10. Sponsors en relaties 14*

1. Inleiding

Verborgten Tuinen Rotterdam is al jaren een begrip. Tuin- en groenliefhebbers krijgen de unieke kans om eens áchter heggen en schuttingen te kijken en een onbekende, verrassende en groene kant van Rotterdam te ontdekken.

In 2023 hebben we ervoor gekozen een speciale editie neer te zetten. De twintigste editie heeft op 3 en 4 juni dit jaar alleen op Rotterdam Zuid plaatsgevonden. Sinds 2017 was Rotterdam Zuid geen onderdeel meer van de route. Om deze tuineigenaren weer de kans te geven hun tuin te laten zien en om mee te gaan met de Zomer op Zuid van Rotterdam Festivals, waarbij de focus van de culturele evenementen vier maanden lang op Rotterdam Zuid ligt, hebben we alleen voor tuinen in Rotterdam Zuid gekozen.

Het was een zonnig weekend, wat zorgde voor heel veel bezoekers die ruim 14.000 bezoeken aan de bijna vijftig deelnemende tuinen brachten. Door een groot deel van Rotterdam Zuid zag je tijdens het weekend wandelaars en fietsers met de plattegrond van Verborgten Tuinen in de hand.

Ook in 2023 was het aanbod van tuinen weer breed en divers. Ruim twee derde van de te bezoeken zesenzeventig locaties was nieuw ten opzichte van 2017 en twee vijfde van deze locaties had zelfs nog nooit eerder meegedaan.

Er was een brede spreiding over het zuidelijk deel van de stad. Er waren zowel tuinen in Pernis, Heijplaat, Oud Charlois en Vreewijk als in Oud IJsselmonde en de Afrikaanderwijk.

Dit jaar trok het programma weer meer jongere tuinliefhebbers en ook veel nieuwe bezoekers. De inzet op nieuwe media zoals Facebook en sinds 2019 Instagram hebben hier zeker aan bijgedragen. We zien hier een grote toename van het aantal volgers. Ook het aantal inschrijvingen op onze nieuwsbrief is toegenomen!

Deze cijfers laten zien dat Verborgten Tuinen ondanks de onderbrekingen door vele mensen gewaardeerd wordt.

Onze website werd vanaf 1 mei tot een week na het Verborgten Tuinenweekend door 6941 mensen bezocht, hiervan was bijna een kwart een nieuwe bezoeker. Dat wil zeggen iemand die de afgelopen twee jaar onze website niet heeft bezocht of een nieuw apparaat heeft gebruikt. In 2022 was het aantal bezoekers 25% hoger met 9363 mensen. Dit zien we ook terug in 30% lagere kaartverkoop, omdat deze via de online ticketshop verloopt. De piek lag ook dit keer weer rond het weekend.

70% van de bezoekers gebruikte hiervoor de mobiele telefoon net als in 2022. Dit was in 2019 60% en in 2017 nog 43%. Dit is ten koste gegaan van het gebruik van de tablet, nu nog slechts 4%, terwijl de desktop nog steeds door een kwart gebruikt wordt net als in 2022 en 2019.

In 2020 is onze vrolijke en fleurige huisstijl vernieuwd, maar nog steeds goed herkenbaar gebleven. Dit ontwerp hebben we dit jaar weer als basis genomen.

De online ticketshop die in 2019 is toegevoegd aan onze website hebben we verbeterd. De tickets bevatten nu een QR-code die door de afhaallocaties kon worden gescand met een gratis app. Verder is voor het eerst gevraagd naar de leeftijd van de koper tijdens het bestelproces.

Om Verborgten Tuinen te promoten hebben we in 2023 weer gebruik gemaakt van Boomerangkaarten en megaposters op deabri's van de RET.

Het weekend van Verborgen Tuinen 2023 trok veel publiciteit. In die publiciteit kwamen de doelstellingen van de organisatie goed naar voren.

We willen de bewustwording vergroten dat Rotterdam mooi is en dat groen hard nodig is. Een groene tuin maakt de stad leefbaarder en is een aanwinst is voor de stad. Verborgen Tuinen dragen bij aan een beter ecologisch evenwicht tussen alle stedelijke versterking. We hopen dat de bezoekers geïnspireerd raken om de eigen tuin aan te pakken door mooie en toepasbare voorbeelden van ecologisch groen en regenwateropvang. Verborgen Tuinen laat zien dat Rotterdam een rustgevende en aantrekkelijke stad voor bewoners en bezoekers kan zijn. Verborgen Tuinen laat ook zien dat het leuk is om andere mensen te ontmoeten en te leren kennen en vergroot zo de verbinding tussen de bevolkingsgroepen in de stad. Men leert zijn eigen stad en de bewoners op een andere manier kennen.

Verborgen Tuinen is een programma dat gedragen wordt door twee projectleiders en een klein bestuur én door meer dan vijftig tuineigenaren die een weekend lang geheel belangeloos een constante stroom geïnteresseerden wilden ontvangen en informeren. Verborgen Tuinen staat voor een mooie groene stad, een gezonde, leefbare stad voor mens, plant en dier. En voor actieve bewoners die daaraan willen bijdragen door intensief voor hun tuin te zorgen en daar anderen van te laten meegenieten.

2. Bezoeken

Het aantal getelde bezoeken aan de deelnemende tuinen bedroeg in 2023 ruim 14.000. Hierbij moet opgemerkt worden dat het in een aantal privé en semi-openbare tuinen niet mogelijk was om de bezoeken te tellen. Deze bezoeken zijn in overleg met hen geschat. Omdat het tellen handmatig gaat en er wel eens een bezoeker tussendoor glipt hebben we een foutmarge van 5% opgeteld bij het totaal.

Dit jaar hebben we ons alleen maar gericht op de tuinen in Zuid, nadat we in 2019 en 2022 een compacte versie georganiseerd hebben met alleen gebieden op de rechter Maasoever. Op de rechter Maasoever waren geen tuinen te bezoeken in 2023.

Aantal tuinen op Zuid

Zuid is een gebied waar in het verleden over het algemeen minder tuineigenaren meededen en waar minder bezoekers kwamen in vergelijking met de rechter Maasoever. Nu er dit jaar alleen maar tuinen op Zuid opengesteld waren, zien we dat er een enorme toename is geweest in het aantal bezoekers. De organisatie heeft ook erg haar best gedaan het totaal aantal deelnemende tuinen in het Verborgten Tuinenweekend op hetzelfde niveau te krijgen als in 2019 en 2022. Dit is met 46 tuinen heel goed gelukt. Uiteindelijk zien we toch dat het aantal verkochte kaarten 30% is achtergebleven ten opzichte van 2022. Een verklaring hiervoor is aan de ene kant het effect van Zuid, maar heeft misschien ook te maken met concurrentie van de vele andere evenementen zoals de Daken Dagen of het mooie weer.

Meer tuinen bezocht per bezoeker

We zien wel dat er meer tuinen per bezoeker zijn bezocht dan in de voorgaande twee edities. Ongeveer 20% meer. Bezoekers hebben dit jaar gemiddeld 9 tuinen bezocht. In 2022 was dit gemiddeld iets meer dan 7 en in 2019 was dat ongeveer 8.

Jaartotalen tuinbezoeken 2015 t/m 2023

2023	14210
2022	16756
2019	17770
2017	29115
2016	23285
2015	17022

Het gebied

Het gebied komt overeen met de sector Zuid van de vorige edities. We vergelijken dan ook de huidige cijfers met die van de sector Zuid van 2017 en 2016.

Het aantal getelde bezoeken aan de deelnemende tuinen bedroeg in 2023 ruim 14.000. Gelet op het kleinere aantal tuinen dat in 2017 (23 tuinen) en 2016 (28 tuinen) meedeed, zijn wij zeer tevreden over deze publieksopkomst.

Overzicht aantal tuinbezoeken Zuid 2016 t/m 2023

	zaterdag	zondag	za/zo*	totaal
2023	6464	7046	700	14210
2017	1086	1468	1587	4141
2016	1262	2717	2024	6003

* Als er bij het tellen geen onderscheid gemaakt is tussen zaterdag en zondag plus 5 % foutmarge.

In 2017 kregen de tuinen gemiddeld 180 bezoeken. In 2023 hebben de tuinen op Zuid zich mogen verheugen op gemiddeld 309 bezoeken per tuin. In veel tuinen was het het gehele weekend druk tot zeer druk. Dit is voor een gebied waar in het verleden veel minder bezoekers kwamen een heel mooi resultaat! Ter vergelijking: op de rechter Maasoever was dit in 2022 gemiddeld 322 en in 2019 was dit 423.

De bezoekers hadden nu niet de keus om niet naar Zuid te gaan. Wel zien we dat de tuinen die minder centraal lagen zoals Heijplaat en Pernis dit keer zelfs minder bezoekers hebben gekregen dan in 2017.

Tijdens het betaalproces in de ticketshop is ook dit jaar gevraagd wat de postcode van de koper is. De tuineigenaren werden zo ontlast van het vragen en noteren van de postcode van de bezoekers. Deze informatie geeft een globaal beeld, omdat een koper vaak meerdere tickets koopt.

Uit deze cijfers blijkt dat ongeveer zestig procent uit Rotterdam zelf komt (3000-3099), bijna twintig procent uit de omgeving van Rotterdam en een even groot deel uit de rest van Nederland. Omdat er alleen betaald kon worden met iDEAL weten we het aantal buitenlandse bezoekers niet precies. Echter uit de verhalen van de tuineigenaren blijkt dat er ook weer tientallen buitenlandse bezoekers de Verborgten Tuinen hebben bezocht. Volgend jaar zullen we de ticketshop aanpassen zodat het ook mogelijk is voor buitenlandse bezoekers om zelf via de website te betalen.

In 2019 en in 2022, toen tuineigenaren de postcodes genoteerd hebben, waren de cijfers vergelijkbaar. Verborgten Tuinen blijkt dus vooral een regionaal evenement te zijn, hoewel we ook tevreden zijn met twintig procent bezoekers van buiten de regio.

Er is ook gevraagd naar de leeftijd tijdens het betaalproces. Hieruit komt naar voren dat ruim driekwart van de besteller ouder is dan 40 jaar. Hiervan is merendeel ouder dan 59 jaar. Omdat we geen cijfers hebben van 2022 weten we niet of er meer jonge mensen de Verborgten Tuinen hebben bezocht. Wij hebben zelf de indruk dat dit wel zo is, ook te zien op onze socials. Volgend jaar kunnen we aan de hand van deze vraag kijken of ons publiek zich verjongt.

Tabel: Leeftijd bezoekers Verborgten Tuinen in percentage

Leeftijd besteller	
1. 0 - 14	1%
2. 15 - 19	1%
3. 20 - 29	7%
4. 30 - 39	15%
5. 40 - 59	34%
6. 60 >	43%
Totaal (n=806)	100%

3. Toegangsbewijs en afhaallocaties

Het aantal verkochte toegangsbewijzen bedroeg dit jaar 1582, tegenover 2266 in 2022 en 2216 in 2019.

Jaar	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2019</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Tickets	1582	2266	2216	2807	2677	2309	1347	1540

Het toegangsbewijs was het hele weekend geldig en kon tegen een aantrekkelijke toegangsprijs van € 7,- worden aangeschaft. Ondanks hogere kosten is de prijs niet verhoogd ten opzichte van 2022.

Als stichting is het doel niet om winst te maken maar door de onderbreking en de kleinere schaal van het evenement sinds 2019 kan een terugval in de verkoop verwacht worden.

Ook dit jaar was de kaartverkoop uitsluitend online. Diegenen die online een toegangsbewijs kochten, hadden de keuze uit zeven afhaalpunten centraal gelegen in het centrum en in Rotterdam Zuid. Op vertoon van een uitgeprinte voucher of afhaalbewijs op een mobiele telefoon kon men bij deze locaties het toegangsbewijs in de vorm van de plattegrond ophalen. Door deze logistieke aanpassing is een lagere oplage voldoende. Er zijn daardoor dit keer 2500 plattegronden gedrukt, weer minder dan in 2017 (20.000), 2019 (5000) en 2022 (3000) wat een besparing betekende op de drukkosten en koerierskosten. Ook hebben we geen kosten gemaakt voor een button of armbandje: de plattegrond was ook nu weer het toegangsbewijs.

Op de plattegrond tevens het toegangsbewijs stonden ook in 2023 alle deelnemende tuinen vermeld. Op de achterkant was de stadsplattegrond van Rotterdam Zuid opgenomen met alle tuinadressen.

Net als in voorgaande edities was er een Engelse tekst op het vouwblad te vinden als introductie op het Verborgten Tuinenweekend *Green journey through Rotterdam South*. Als extra service naar onze bezoekers en om onze tuineigenaren te ontlasten is ook dit jaar weer net als in 2019 en 2022 op de plattegrond de aanwezigheid van toiletten aangegeven. Bij een negental tuinen kon men gebruik maken van het toilet. Tevens hebben we weer vermeld dat er een *HogeNood App* in Rotterdam bestaat waarmee men 'openbare' toiletten kan vinden.

Ook deze keer hebben we weer interessante (semi) openbare tuinen getipt met onze *TIPtopgroen*. Deze tuinen zijn zeker ook een bezoekje waard voor als men tijd over heeft of om een keer te bezoeken buiten het Verborgten Tuinenweekend.

Dit jaar was bijna twee derde van de tuinen rolstoelvriendelijk. Door middel van het symbool van een rolstoel werd dit op de website en de plattegrond bij de tuinen aangegeven.

De start van de online verkoop was op vrijdag 12 mei, drie weken voor het Verborgten Tuinenweekend. Vanaf dat moment kon men bij vier afhaallocaties de plattegronden ophalen. Tijdens het Verborgten Tuinen weekend was dat mogelijk bij alle zeven locaties op zaterdag en bij zes locaties op zondag. Vier van de afhaallocaties waren zelf ook deelnemende tuinen.

In de voorverkoop zijn er in 2023 30% minder kaarten verkocht vóór het weekend dan in 2022. En uiteindelijk zijn er ook totaal 30% minder verkocht. De voorverkoop was dus een goede indicatie voor de totale verkoop. Het is daarbij goed om te zien dat er weer net als in 2022 veel kaarten vóór het weekend al verkocht zijn. Dit is gunstig en kan te maken hebben gehad met de goede weersvoorspelling, maar ook omdat we aangegeven hebben dat het aantal kaarten beperkt was. (Er waren 2500 kaarten beschikbaar.)

Onze sponsoren, de deelnemende tuineigenaren en afhaallocaties ontvingen ieder als dank een aantal toegangsbewijzen. De deelnemers van de vorige editie hebben ook allemaal vrijkaarten ontvangen. Nu waren zij in de gelegenheid ook zelf een keer te gaan kijken bij andere tuineigenaren. Ook verzachtte het de teleurstelling dat zij dit jaar niet mee konden doen met hun eigen tuin.

4. Programma

In 2023 was het aanbod van tuinen weer breed en divers. Tuinliefhebbers konden tijdens het Verborgene Tuinenweekend genieten van 46 locaties in Rotterdam Zuid waar ruim 50 tuineigenaren hun Verborgene Tuinen openstelden.

Ruim twee derde (30 tuinen) van de te bezoeken zesenzeventig locaties was nieuw ten opzichte van 2017 en twee vijfde (19 tuinen) van deze locaties had zelfs nog nooit eerder meegedaan. Er was een brede spreiding over het zuidelijk deel van de stad.

Er waren zowel tuinen in Pernis, Heijplaat, Oud Charlois en Vreewijk als in Oud IJsselmonde en de Afrikaanderwijk.

Het programma bood weer een zeer gevarieerd en boeiend aanbod van tuinen: kleine, grote, strakke of juist romantische tuinen, liefhebbers- en designtuinen.

Op zuid zijn veel collectieve tuinen te vinden, maar ook prachtige tuinen rond mooie huizen zoals aan de Kromme Zandweg en aan de Burgemeester van Esstraat in Pernis. Bijzondere daktuinen, maar ook natuurlijke of natuurrijke tuinen waar veel ruimte aan de inheemse flora en fauna wordt gegeven, naast tuinen bij bijzondere architectuur zoals de Quarantaine-inrichting, Project Dillenburg, het Lucy Havelaarhuis en het Stulemeijer II complex. Een andere

bijzondere groene plek is de tuin van Hospice De Liefde en daar vlakbij de tuinen van de Tiny Houses in het Zuiderpark.

Op het vouwblad met stadsplattegrond staan alle tuinen overzichtelijk op een rij. Tevens was het mogelijk de tuinen uit te zoeken aan de hand van de website. Zo kon een persoonlijke tuinenroute worden gemaakt en uitgeprint. Op de website was het ook mogelijk de tuinen te selecteren waar een evenement of bijzondere activiteit werd georganiseerd. Deze evenementen stonden vermeld op Facebook en Instagram en tevens in de nieuwsbrief die de tuineigenaren kort voor het weekend hebben ontvangen.

5. Speciale activiteiten

tuin	zaterdag 3 juni	zondag 4 juni
# 9 Educatieve tuin De Enk	☐ 10.30-13u honing slingeren	☐ 13.30-14.15u Klassiek op Zuid ☐ 14.45-15.30u Klassiek op Zuid
# 17 Binnentuin Stulemeijer II	☐ 12-13u Sportactiviteiten Taekwondoschool ☐ 12-14u 15-16u Diverse workshops door studenten HR 'Creating Resilient Cities' ☐ 14-15u Activiteiten door stagiaires EMI	
# 18 De Hillevliet	☐ 12-13u Bijenworkshop, aanmelden: contact@dehillevliet.nl ☐ 14-16u vrije inloopworkshop Kunstwerkplaats Boijmans (alle leeftijden) ☐ Tuinadvies tuinman Alex Diehl ☐ Natuurboeken en avifauna boekenruil	☐ Tuinadvies tuinman Alex Diehl ☐ Natuurboeken en avifauna boekenruil
# 19 Botanische tuin Afrikaanderwijk	☐ 14-14.30u muziek door gitaar en cello duo ☐ 15-16.30u Gesprek van de dag: groene verstrengelen ☐ 16.50-17.20u muziek door gitaar en cello duo	☐ 11-13u workshop composteren
# 24 Tante Nino's tuin		☐ 15 - 16u concert Ensemble Sakartvelo (pay what you want)
# 27 Binnentuin Cultuurwerkplaats	☐ Demonstratie textiel verven met de natuur ☐ Theetuin	☐ Demonstratie textiel verven met de natuur ☐ Theetuin
# 30 De Groene Oase	☐ Verkoop producten uit de tuin	☐ Verkoop producten uit de tuin
# 34 Binnentuin Stichting B.a.d.		☐ 18u film: Portret van een Tuin, <i>alles heeft een tijd</i>
# 37 Japanse tuin van Shofukan		☐ Bonsai expositie ☐ Vanaf 13u gratis Origami inloopworkshop (> 5 jr)
# 40 't O-tje	☐ Uitwisseling van plantjes, zaden of bollen ☐ Bouwplaat Zuid	☐ Uitwisseling van plantjes, zaden of bollen ☐ Bouwplaat Zuid

*Evenementen zijn gratis of 'pay what you want' of zoals vermeld

Schema evenementen

De tuineigenaren worden aangemoedigd om thee of koffie te schenken tegen kostprijs. Extra leuk is het wanneer mensen producten aan kunnen bieden uit eigen tuin, zoals kruidenthee, jam, honing, stekjes, zaden, fruit, taart, siroop, noten, etc. Om ter plekke te nuttigen of om tegen kostprijs te kopen. Het is echter niet de bedoeling om Verborgene Tuinen aan te grijpen voor commerciële doeleinden. Extra activiteiten zoals een ruilmarkt voor zaden/stekken/tuintijdschriften, kunstexpositie, muziek en poëzie zijn ook mooie initiatieven en juichen we toe, maar zullen we als Verborgene Tuinen niet zelf organiseren.

In het weekend van 3 & 4 juni hebben verschillende tuineigenaren weer allerlei interessante evenementen bedacht en aangeboden aan de bezoekers. Zie hiervoor bovenstaand schema.

6. Pers en publiciteit

Publiciteit en promotie zijn erg belangrijk voor het welslagen van een evenement en daarom hebben we deze editie hier weer extra op ingezet.

Verborgten Tuinen was in 2023 onderdeel van het programma Zomer op Zuid van Rotterdam Festivals en werd daardoor in alle off- en online agenda's en evenementenoverzichten van de UITagenda vermeld. Dit jaar maakte Verborgten Tuinen ook weer deel uit van de Rotterdam Architectuurmaand (RAM). We hebben net als vorig jaar gebruik gemaakt van de mogelijkheid om op de website van RAM een eigen pagina aan te maken.

Verder heeft de publiciteitscampagne weer de nodige aandacht opgeleverd in kranten, weekbladen en tijdschriften. In het AD/RD is onder andere een artikel verschenen na een interview met een projectleider. Ook werden we vermeld in de agenda van NRC. In tuintijdschriften zoals De Tuin in 4 seizoenen, Buitenleven en Seasons is Verborgten Tuinen in de agenda opgenomen en was er aandacht voor het evenement.

Chris Natuurlijk van Radio Rijnmond heeft dit jaar de projectleiding geïnterviewd samen met een tuineigenaar in zijn tuin. Dit is 27 mei op zaterdagochtend uitgezonden.

Drukwerk

In 2020 is een nieuwe bloemige poster ontworpen door Evers + de Gier. Hierbij is rekening gehouden met de herkenbaarheid en is weer opnieuw gekozen voor een zwarte achtergrond met grafische bloemfiguren. Dit jaar hebben we dit ontwerp enigszins aangepast. Alle tuineigenaren hebben drie posters gekregen om op het raam te hangen en voor de sandwichborden die zo de ingang van de tuin aangaven.

Ruim voor het evenement heeft de Kultuurkoerier deze A3 posters en A5 flyers op tweehonderd locaties door Rotterdam verspreid.

Om een doelgroep te bereiken die minder aanwezig is op internet hebben we dit jaar weer gebruik gemaakt van de gratis ansichtkaarten (freecards) van Boomerang. Ook jongeren vinden deze kaarten interessant en sympathiek. Deze kaarten worden op dertig locaties in Rotterdam gratis aangeboden. Een freecard levert drie à vijf contacten op en wordt vaak gespaard en langere tijd bewaard, hebben een lang contactmoment en je kunt elke meegenomen kaart zien als een 'like'. We hebben gekozen voor een campagne van een maand à 10.000 stuks.

Voor meer zichtbaarheid en mediabereik is weer gebruik gemaakt van de abri's van JCDecaux op de RET-haltes van Rotterdam. Het gaat om een A0 poster die op tweeëntwintig locaties gedurende de tweede week van de kaartverkoop zichtbaar was.

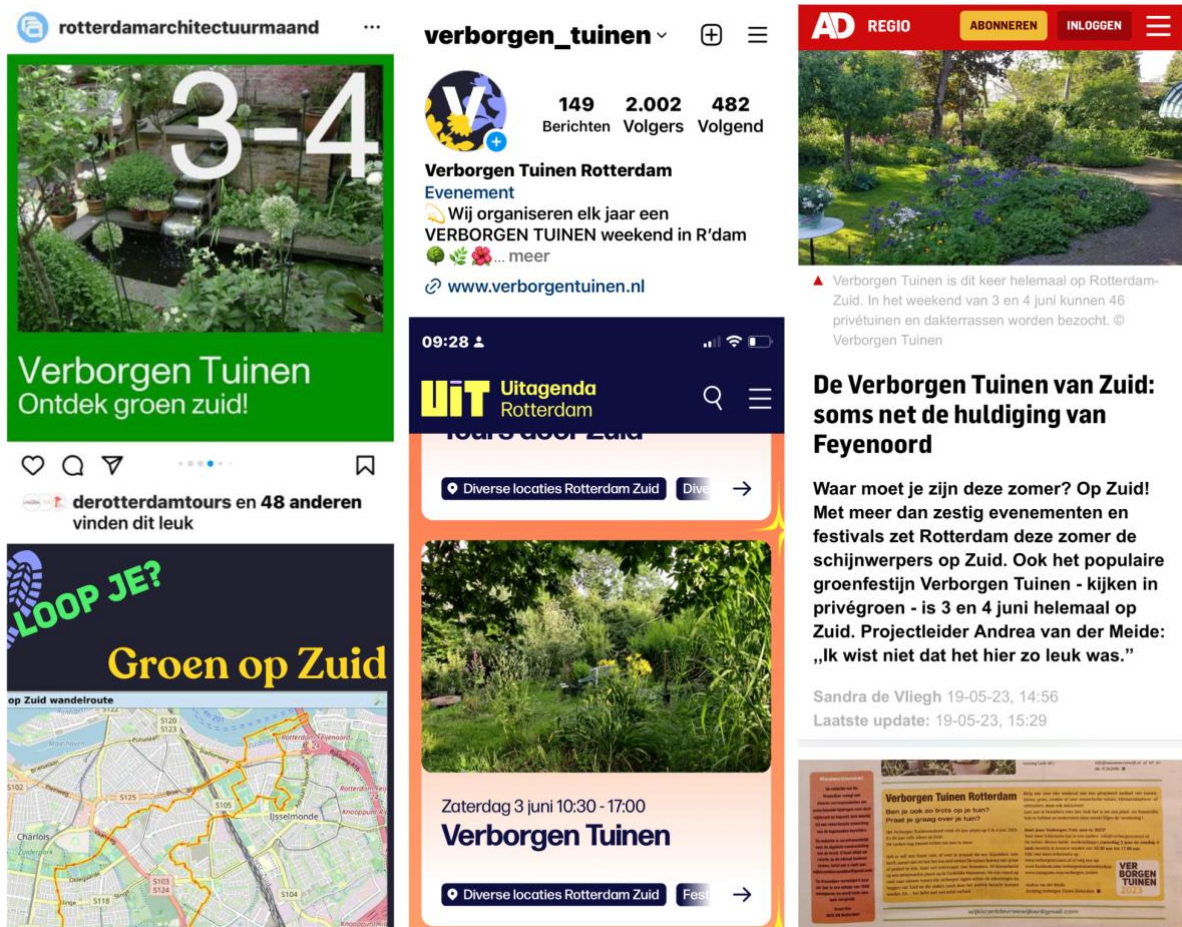
Digitale media

De voornaamste informatiebronnen op internet zijn de website, in 2016 vernieuwd, en sinds zeven jaar een Facebookpagina en sinds 2019 ook een Instagramaccount.

Onontbeerlijk is de zichtbaarheid in de digitale media. Hierop hebben we weer extra ingezet. Facebook is de laatste jaren intensiever gebruikt. Er zijn vaker berichten gepost met name in de periode voorafgaand aan het evenement. Het aantal volgers is dan ook flink toegenomen van 1400 in 2019 tot ruim 2100 nu. Ruim 1900 mensen hebben onze pagina ook geliket.

Daarnaast hebben we sinds 2019 een Instagram account, waar we inmiddels 2000 volgers hebben, 500 meer dan in 2022. In 2019 waren dit nog ruim 500 volgers. Hier zien we ook een grote toename.

Facebook wordt over het algemeen door een oudere doelgroep gebruikt terwijl Instagram vooral onder jongeren populair is.

De posts op social media bestonden afgelopen jaar onder andere uit een terugkerend item met tips voor een 'loopje' door Zuid, informatie en foto's over groengerelateerde zaken, Sneak Peeks en tips over openbare tuinen in Zuid. Met deze TIPtopgroen werden tuinliefhebbers online getipt om openbare tuinen te bezoeken, zoals het Zuiderpark, Park de Twee Heuvels, Het Hefpark, Eiland van Brienoord, De Groene Kaap etc. Zoals hierboven aangegeven nemen we deze tuinen in beginsel niet op in de Verborgten Tuinenroute. Toch wilden we graag deze openbare tuinen promoten omdat die zeker een bezoek waard zijn. Op de plattegrond hebben we er een vijftal aangegeven met een groene cirkel met het woord TIP.

Nieuwsbrief

Ook via de nieuwsbrief die vier à vijf keer per jaar verschijnt houden we onze volgers op de hoogte. Deze nieuwsbrief plaatsen we ook door op Facebook. Het aantal abonnees op onze nieuwsbrief is inmiddels gegroeid tot ruim 2600. Dit is ook een toename van ruim 600 abonnees ten opzichte van 2019.

7. Contacten deelnemende tuineigenaren

De tuineigenaren zijn via de mail uitgebreid geïnformeerd en konden voor vragen terecht bij de projectleiders. Het merendeel van de nieuwe deelnemers zijn bezocht door de projectleiding en zijn zo ook mondeling geïnformeerd over de gang van zaken rond het weekend.

Van meerdere kanten hebben we gehoord dat men goed geïnformeerd was en de organisatie goed geregeld was.

Het Verborgten Tuinenweekend is op maandagavond 5 juni afgesloten met een borrel voor alle deelnemende tuineigenaren in de tuin van het Japans cultureel centrum Shofukan. Deze borrel

was een succes met een opkomst van ongeveer dertig mensen inclusief de projectorganisatie van Verborgten Tuinen.

De tuineigenaren vonden het leuk kennis te maken met andere deelnemers uit de regio of de kennismaking te hernieuwen. Men had zo ook de gelegenheid met elkaar ervaringen uit te wisselen over het weekend. Op voorstel van de tuineigenaren is later door de projectleiding via de mail geïnventariseerd wie bij elkaar in de tuin wilde kijken. De adresgegevens zijn met toestemming gedeeld.

De tuineigenaren leverden hun telformulier in en sommige tuineigenaren maakten gebruik van de gelegenheid het sandwichbord in te leveren.

8. Organisatie

Stichting Verborgten Tuinen is thans een zeer kleine organisatie bestaande uit een bestuur en twee projectleiders.

De voorzitter Frans Meijer heeft in 2020 zijn functie neergelegd. Hugo Bongers heeft zijn taken overgenomen. Thans zijn we nog op zoek naar een secretaris.

Het bestuur van de stichting heeft vooral faciliterende taken. De praktische organisatie en coördinatie van Verborgten Tuinen is in handen van de projectleiding.

Voor de website en de campagne is net als afgelopen zes keer het ontwerpbureau Evers + de Gier ingehuurd.

Voorzitter: Hugo Bongers

Secretaris: -

Penningmeester: Wendy Jansen

Projectleiding en coördinatie: Andrea van der Meide, Aleksandra Popovic

Vormgeving: Evers + de Gier

9. Projectresultaten

Onze trouwe sponsors hebben we weer benaderd voor hun steun. We hebben slechts een toezegging mogen ontvangen. Het totale sponsorbedrag dat Verborgten Tuinen in 2023 is toegezegd lag wederom op een laag niveau, wel iets hoger dan in 2022.

Het is voor de continuïteit van ons Verborgten Tuinenweekend echter van het grootste belang dat we kunnen blijven rekenen op sponsorbijdragen. We hopen dan ook dat we komende jaren weer mogen rekenen op onze trouwe sponsors.

We zijn erg blij met de opbrengsten uit de verkopen van toegangsbewijzen dit jaar.

In 2019 lag de toegangsprijs op € 5,- per persoon. In 2022 hebben we de toegangsprijs verhoogd naar € 7,- per persoon. Dit jaar hebben we ervoor gekozen de toegangsprijs niet te verhogen, ondanks dat de kosten wel toegenomen zijn. Het is een marktconform bedrag dat zelfs laag is voor een evenement dat een heel weekend te bezoeken is.

De inschatting van het aantal bezoekers bleek te hoog. We verwachtten 10 procent minder kaarten te verkopen dan in 2022, maar dit was 30 procent. Uiteindelijk hebben we een lagere opbrengst gerealiseerd dan in voorgaande jaren.

Door dit jaar weer te werken met een toegangskaart annex plattegrond hadden we geen extra kosten aan stickers of buttons.

Omdat de bezoekers herkenbaar waren aan de toegangskaart annex plattegrond (nodig om de tuinen te vinden) was ook de controle voor de tuineigenaren eenvoudiger.

Sinds 2019 hebben we een online ticketshop. Dit zorgt voor veel minder administratieve handelingen voor de tuineigenaren omdat er geen contante verkoop aan het tuinhek nodig was. Ook het gebruik van afhaallocaties verlaagt de logistieke druk en de kosten voor het drukwerk en koerierskosten aanzienlijk.

We hebben in 2023 nog enkele verbeteringen aan de ticketshop doorgevoerd. Er is geïnvesteerd in een plug-in gekoppeld aan de app Event Ticket die gratis door de afhaallocaties te downloaden was op een smartphone. Elk ticket had een unieke QR-code die vanaf de telefoon gescand kon worden met deze app.

Daarnaast hebben we bij het verkoopproces weer gevraagd naar de postcode. Tuineigenaren hoefden dit jaar dus niet meer te vragen naar de postcode van de bezoekers en hadden zo meer tijd voor hun gasten. Nieuw was dit jaar de vraag naar de leeftijd van diegene die het ticket kocht.

Al met al hebben we door de lage sponsorgelden en de lagere kaartverkoop ons project niet binnen het budget weten af te ronden. We hebben helaas moeten interen op onze reserves. Onze inzet blijft om ons evenement zo toegankelijk mogelijk te houden voor onze bezoekers met lage toegangsprijzen en voor onze belangeloos deelnemende tuineigenaren met een eenvoudige organisatie.

10. Sponsoren en relaties

Stichting Verborgten Tuinen dankt de volgende personen en organisaties voor hun bijdrage:

- Alle tuineigenaren die belangeloos hun tuin openstellen.
- Alle vrijwilligers die een helpende hand bieden.
- Alle medewerkers aan speciale activiteiten.
- Alle afhaallocaties.

Verborgten Tuinen 2023 is mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van:

- Stichting Elise Mathilde

Zonder hun bijdragen zou Verborgten Tuinen 2023 niet mogelijk zijn geweest. Wij danken hen dan ook zeer voor hun steun.

Verborgten Tuinen is onderdeel van het programma Zomer op Zuid en wordt mede mogelijk gemaakt door Rotterdam Festivals.

Verborgten Tuinen is onderdeel van Rotterdam Architectuur Maand 2023.

Rotterdam, september 2023